

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român“, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de tre. or.
15 cr. rēadul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 24 Ianuarie.

Nu scim, o coincidență fatală sau apoi un plan anumit este pus la cale contra noastră și a bise ricei noastre.

Pre când dl Moldován Gergely și publică în diariul „Kolozsvar“ pățaniile de pre la Abrud — și nu lasă să dormă în pace pe restauratoriul bisericeii noastre, pe atunci deputatul Györffy, provocă pe ministrul de culte ca din senin, că se vadă de fundațiunea lui Goszdu și de cei ce o administreză.

Am avut ocaziune și cu noi toți cei ce se interesează de binele și prosperarea bisericeii noastre, ca să vedem cu ochii noștri, că fundațiunea fericitului Goszdu este pusă în cele mai bune și mai competente mâni.

În restimp de câți va ani nu numai că a depurat multe datorii și a satisfăcut tuturor legatelor, ci s'a urcat și la o sumă considerabilă, afară de stipendiile date tinerilor de pe la universitățile din patrie și dela școlile medii.

Congresul nostru național-bisericesc a examinat din fir în pēr erogat de erogat și nu a aflat de dificultat nimica în procederea comisiunei administrative, ci cu recunoștință trebuie să fie ori-care fiu al bisericeii față de acesta comisiune și față de fie-care membru în special.

Dar nu acesta e ceea-ce superă pe domni Györffy et consortes.

Ii supără tocmai, că merg trebile pōte cum nu doresc dl-or, îi supără, că nu se întemplantă și aici defraudări cum s'a întemplantat mai anii trecuți cu un fond ce l'a administrat un canonic rom. catolic și l'a pus tot la bursă, acesta pōte fi un motiv de nu încap de fundațiunea fericitului Goszdu, care până va fi biserica noastră de sigur că va esista și ea, și se va sporî, așa după cum intemeietoriul a intenționat-o.

Pre noi aceste lucruri ne supără și nu ne pōte părea bine, când se sulevază lucruri, cari nu corēspund adevērului. Biserica noastră e autonomă și în marginile acelei autonomii ea și chiverniscesc trebile ei fundationali cum se cade, ér tinerii ce capătă stipendii din numita fundațiune toți cercetază institutele de învățământ din patrie, afară dacă cum va ministrul nu și-a dat invoirea ca să pōtă cercetă alt undeva universitățile.

Bine, acesta ingerință încă e de ajuns, — dar să vede, că șovinismul magiar nu se mulțamește numai cu atâta.

Și i ar servi spre o mare satisfacție, dacă nici acesta fundațiune nu ar fi, ca să rămānem noi de tot înapoi, să nu ne putem cresce fi cum se cade

se nu le putem dá ocaziune de a se adăpă din ivōrele cele nesecate ale culturii generale. Dorința acesta le este paralizată în parte prin fundațiunea lui Goszdu și prin administrarea cea de tot corectă și esemplară, și noi bucurosi am voi ca ministrul de culte să se convingă din anelele fundațiunei despre adevērata stare a lucrului, ca apoi în viitoriu să fie în plăcuta poziție de a dá un răspuns și mai corect decum a dat cu ocaziunea acesta.

Precând deci un atac se întemplantă în camera deputaților, celalalt se face de cătră un român în colōnele lui „Kolozsvar“.

Șaguna e prezentat ca unul, care a înșelat pe Varga Katalina și s'a pus la dispozițiunea celor dela administrațiunea comitatului Albei de jos. Ce va se dīcă astăzi acesta istoriōră, măcar de ar fi ea în mare parte adevērată? Șaguna era cu mult mai bine acreditat la Curtea din Viena decât ca să fie avut lipsă a face bravuri de acestea pentru ca să devină episcop; însă dl Moldovan va fi avēnd intențiunile sale pentru a prezentă astfel după un interval mai bine de 40 de ani pe un prelat ortodox, stimat și chiar admirat pentru înaltele sale virtuți, cu care a covēșit mult pe colegii sei de alte naționalități și de alte confesiuni.

Am adus aceste două incidente în combinație ca să se vadă, că biserica noastră este încungiurată de dușmani vēduți și nevēduți. În fața acestora e datoria fie-cărui fiu al bisericeii a pune tōte la o parte și să apēram vađa bisericeii și memoria bărbaților noștri, cari s'au jertfit și se jertfesc pentru prosperarea bisericeii.

Administrațiunea de stat.

(Urmare)

Cu tōtă concurența cea mare potrivita ocupațiunea pozițiunilor pentru minorum gentium va merge cu mai mari greutate. În comitatele curat unguresci lucrul în proporțiune va merge ușor, însă în comitatele naționale! Dacă scopul suprem este acea anumită misiune culturală, atunci trebuie scōse la ivelă mēruntele esistențe catilinare, lipsite de spirit întreprindētoriu, cari nu-și sparg capetele cu scrupuli, cari judecă cu totul după curentul modern, cari au dibăcia de înțeleg, și sunt așa de cu spirit, încât fără de nici o cruțare esecută, ceea ce li se incredinteză. Va rēsună „ideea de stat“ și devisa „patriotismului“, însă cum vor merge lucrurile în acele părți ale țerei, ce se pōte astepta dela o asemenea drōie de dirigētori? Ca de gustare am vēduț stările de lucru, cari au esistat în comitatul Severinului înainte de restaurațiunea cea

mai nouă, sub provisoriu acela, când cu comitatul au manipulat ampioiați denumiți.

Sub sistemul lui Bach un magnat, pe care l'au smuls din noroiul renumelui dubiu și l'au pus șef de comitat, în chipul acesta a capacitat pe un alt ungar ca să primescă oficiu: *Schaun's amice! Sie haben bei die Ungarn gedient um's Geld, jetzt kommen's bei mir auch dienen um's Geld.* O populațiune de acest soi va trebui la acel anumit serviciu. Acesta apoi altcum va și aplică principiul *um's Geld*. În Borșod un șef renumit de comitat, care avea o păreche frumoasă de cai suri: éta vine Marța și Vineră — diceau ómenii în Miskolcz — când vedeau pe cei doi cai suri. Căii acestia iau dat adevă jidani din Miskolcz domnului șef de comitat, ca tērgul de săptămānă să nu se mai țină Mercuri și Sâmbată, ci Marți și Vineri. O asemenea lume albă va fi deci sub husarii unguri ai lui Bach din edițiunea cea nouă. Și apoi după-ce se va spāriă de starea acesta însuși guvernul unguresc, și dacă după organizațiune va urmā o epurațiune și reorganizațiune, precum în deobste se întemplantă acesta prelāngă sistemul birocratic, nu va fi lucru ușor a pune elemente oneste, cari să ocupe locurile altora. Altcum fōrte mulți ómeni privesc ca adevērat asil de a se aședă pre locuri de acelea, unde nu au nici o legătură veche, pe unde scie, că nu se pot așteptă la simpatii, mai mult, la cea mai mică mișcare pōte să li se frāngă gātul și acesta mai ales, dacă prima comandă de ampioiați în punctul numelui bun așa de bine i a asternut patul. Cu aceste elemente însă nici nu se va ajunge scopul acela mai înalt: acestia nu ar fi capabili să aplice și să esecute cu energia convenită mijlōcele de lipsă, pentru care lucru apoi natural urmēză, că vor fi în continuu espuși la denunciări din partea colegilor lor de alt soi, la recunoștință din partea publicului din loc însă nu pot reflectă, deōre-ce întreg operatul va deveni urgent.

Și acum să ne cugetăm cum va fi în unele părți și încă în locurile cele mai estinse mult vestita administrațiune de stat, a cărei introducere se întemplantă sub firma și pretecul bunei administrațiuni. Va provocă dea dreptul stări neesistabile, precum a fost nestatornică acea stare, pe care o a provocat sistemul lui Bach, căci fără indoelă réua administrațiune a fost cauza principală, că întreg sistemul politic de atunci s'a surpat.

Se pōte, că érá voui stērní indignațiune prin aceea, că din nou vorbesc de sistemul lui Bach și husari ungari de ai lui Bach. Sistemul lui Bach a fost nelegal și îndreptat spre disoluțiunea vieței statului ungar, precând administrațiunea de stat se va

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoriă.

Pilde filosofesti de pre limba cea prōstă grecescă talmăcite romānesce.

(Urmare.)

126 Mai bine este să aibi un meșteșug pentru ca se-ți câștigi hrana ta, decât să întinđi mâna să cei milostenie ca să trăiesci.

127. Scumpul alērgă drept la sērăcie, și aici petrece o viață sēracă, érá la điuă judecāții va dá sēmă ca un bogat.

128. După acesta se cunosc bogățiile cele drepte, adevă după mulțămirea ce dá lui Dumneđu pentru cele ce le-au câștigat.

129. Încredințarea cea bună se plătesce cu buna credință.

130. Bogățiile cele mai bune ce-ar putē să dea nestine copiilor sei sunt să-i crescă bine și cu cinste.

131. Fă bine celui ce-ți face rău, că-l vei birui.

132. Trebuie să socotim frate bun pe cel ce ne ajută cu averile sale, ér nu pre cel ce ne este sângele, și apoi să lapadă de noi.

133. Pretinii acestei vremi sunt iscoditorii faptelor noastre.

134. Ómenii cu acesta întrec pe dobitocele, căci au cuvēntul; ér dobitocele atunci sunt mai pe sus decât ómenii, când cuvintele ómenilor nu sunt înțelepte.

135. Ascunde nenorocirile tale cu arătarea feței cei blānde și vesele cătră toți.

136. Cu răbdarea ajunge nestine la sfērșitul gândului seu.

137. Bunătatea cea mai primită la Dumneđu este a fi nestine drept și bine vorbitoriu, și mojiția cea mai uricōsă a fi silnic și mānios.

138. Vrășmașul cel mai mare al omului este pochta lui.

139. Faptele cele bune sunt blagoslovenia vieței noastre.

140. Nenorocirile cele mai mari se pricinuesc din limbă.

141. Veri de ce nēm ar fi omul după-cum va pune nevoință pentru ca să se arate procopsit, așa va câștigă și cinstea.

142. Cēla ce s'au depārtat de lume, și tot iubesc avuțiile, tot este în lume.

143. Este semn de efinātate, când ai mulți ómeni la masa ta.

144. Nu silí pre fetele tale să ia bărbat grozav, pentru-că și ele iubesc aceea, ce iubesci și tu.

145. Dumneđu se facă milă cu cela ce ne arată rēutāțiile noastre.

146. Trei lucruri stricā pre om, deșertăciunea, scumpetea și pochta.

147. Între ómeni acela este mai înțelept, carele este cu ceialaltă mai blānd.

148. Putem să ne apărām de pedepsele lui Dumneđu prin mijlocul pocāinței, érá de clevevirile ómenilor nu vom putē să ne apărām.

149. Timpul se pădesce cu hrana, și sufletul cu facerile de bine.

150. Nu muta pre māne fapta cea bună, care o poți face astăzi.

151. Cine nu cunoște rēul, cade în rēu.

152. Frumșetea cuvēntului stă în vorba scurtă.

153. A se împreună nestine cu ómeni buni, este o comōră.

154. Slava cea adevērată vine dela Dumneđu.

155. Douē lucruri sunt nedespārțite de minciună: multele făgăduiele, și multele pricinii.

156. Un om blānd și dulce la cuvēnt nu are trebuință de ajutoriul cuiva.

157. Îndēmna pre rudeni și pre pretini să petrecă împreună, și să pōrte de grijă unul de altul, dară nu-i îndēmna să fie vecini.

158. Vielenii și minciñoșii și fiesce om, care petrece viață necuvicōsă, sunt beți de nenorocirile ce le urmēză la tōte lucrurile, dar acesta beție este plata cea drēptă a faptelor lor celor rele.

(Va urmā)

decretă prin forurile competente, și scopul, direcțiunea lui sunt consolidarea statului magiar. Da, așa este, în privința legitimității nu va fi defect, și în privința acasta deosebirea e mare, dar în alte privințe analogia va fi deplină, și influința ei nu o delătură corectitatea în dreptul public. Analogia va fi deplină în aceea, că sub vechiul sistem al lui Bach au voit să ne impună limba germană, unul dintre scopurile noului sistem al lui Bach este despoierea naționalităților de naționalitatea lor. Resultatul acestuia nu va fi mai mare de cum a fost cel al germanisării, pentru aceea însă respectivii vor considera de declarare de războiu, și va avea tot acel efect amărătoriu. Altă analogie va fi admiștrățiunea cea rea, căci, precum am vădit din cele premerse, dacă organismul administrativ este statorit nu din punct de vedere al bune adminiștrățiuni, ci pentru ajungerea altor scopuri, cari deși mai înalte, însă totuși sunt numai laterale, și dacă mai presus de toate pentru executarea acestora se dă mandat, nu poate fi vorba atunci de bună adminiștrățiune.

Și acum pun întrebarea, acasta este corecta deslegare a cestiunei naționalităților? Magiarisare și adminiștrățiune rea. N'ar fi oare mai bună deslegare, a da fie-cărui pace în punctul limbei și al naționalității, și a da bună justiție și bună adminiștrățiune publică?

Statul maghiar și pune cetățenii la grea probă, fără deosebire de naționalitate, atât pe maghiari, cât și pe nemaghiari de o potrivă. Pe lângă simțul instructiv al naturalei alipiri de patrie se recere încă un grad nu tocmai mic de spirit patriotic și de un mod de cugetare mai înalt, ca maghiarul patriot pe lângă tractarea, de care se bucură din partea statului, să se alipescă cu căldură de patria acasta, și mai cu seamă, să nu-și părădă totă via de a se ocupa cu afacerile publice. Cu ocaziunea memorabilei desbateri de adresă din 1861 un orator — dacă bine-mi aduc aminte Br. Frideric Podmani czky — cu acestea și-a încheiat vorbirea: „Saphir dize: e greu a fi om (*schwer Mensch zu sein*), eu însă dize: e greu a fi maghiar“. Citațiunea acasta a provocat puțin resens în aceea situațiune cu avânt, însă în realitate ea tot mai mult se dovedește de corectă. Statul unguresc nu poate altoi în inima cetățenului acel edificatoriu simțământ, că el este membrul unei națiuni libere și independente, ci el atâtea sarcini îi pune pe umeri, încât abia le mai poate suportă; i a impus poporului dările de mii de soiuri, a căror incassare e împreunată cu mii și mii de gravamine de drept și molestări; mai înainte trăiam aici în acasta patrie între referințe culturale simple, însă am putut dize fără sfidă: patria acasta a fost patria libertății, și în privința materială traiu mai estin în puține țeri se putea află. Unde sunt aceste referințe acum?!

Și este fundată oare presupunerea, că toate acelea a căror sarcină așa de greu ne apasă, nu este alta decât tulburarea stadiului de tranzițiune, semnele neplăcute și dureroase ale crizei sociale, după cari se se potă asteptă sigura urmare a îndreptării radicale și a unui stadiu mai salutar? Cu acasta nu se poate îmbărbăta pre sine nici partea mai inteligentă a publicului, cum se va pută însă mângăia de acestea aceea parte a poporului, care privește lumea prin ferestra deplorabile sale colibe, și din adâncul inimii sale strigă: „pânea noastră cea de toate dizele, dăne o noue astăzi.“ Putem ave noi încredere în acasta când ingrigirile noastre se mai potențază vădând că *parva sapientia regitur mundus*. Situațiunea europenă nu se îmbunătățește, din contră norii, cari cuprind cel mai mare pericol tot mai mult se grămădesc pe orizont, urmarea armatei a cărei necesitate o primim sans phrase reclamă continua urcare a sarcinelor, dar despre ridicarea stărei noastre materiale nici vorbă nu poate să fie, pentru-că după mijlocele acelora nu cutezăm nici mâna să ne-o întindem. Și între asemenea grele împregiurări avem curajul se ne apucăm de o întreprindere atât de uriașă, ca cu mijlocele, cari stau la dispozițiunea statului se magiari săm naționalitățile deosebite ale țerei. Și voim seralisăm toate până la extrem, ceea ce n'au realizat omenii numai cercul națiunilor bogate, și în cultură cu mult mai înaintate și între acestea mai voim și lucruri, a căror valoare este problematică, și fără cari se poate nu numai să trăim, ci să fim și mari, spre pildă Anglia și America de nord. Și pentru aducerea la reson a respectivilor nu ajută nimica semnele timpului, cari încep a se ivi, ei nu voesc să recunoscă, că stăm la marginea prăpastiei, și încă nu numai în cele financiare. Nu voesc să vadă spre pildă, că tabla regescă cu cei 240 de judecători, și procesele referite în o ședință în cifra de 50 în privința adminiștrățiunii în justiție, și în legătură cu acasta în privința multor altor instituțiuni create, sunt semnul falimentului; fratele de modă, și unele devise, cari au prins aripi cuceresc fără nici o rezervă, împing la extrem pe factorii decizători la noi și împing opiniunea publică, care în fața lor cu totul e cutropită.

(Va urmă).

Revista politică.

În casa deputaților din Bulapesta a provocat mare senzațiune anunțarea unui proiect de lege cu privire la alegerile dietale. Ministrul de iustitie, Desideriu Szilágyi și cel de interne cont. Géza Teleky voesc să reformeze și modul alegerilor, sau mai bine dize, voesc cu ori-ce preț ca alegerile să se facă în bună ordine și să corăspundă scopului.

Ministrul de iustitie a declarat, că proiectul e aproape terminat și încă în sesiunea acasta se va aduce spre desbatere înaintea camerei. Din enunțatiunile ministrului proiectul ar cuprinde și următoarele dispozițiuni: afacerile alegerilor le va judecă înalta curie, cercurile electorale, unde la alegere obvin bătăi și agitațiuni vor fi lipsite pe un timp anumit de alegere de deputat și în fine, conducătorii dela alegere se fac responsabili înaintea legii pentru ori-ce greșeli și mulversatiuni, ce obvin în decursul și înainte de alegere.

În luna lui Aprile se conchiamă dieta provincială a Boemiei pentru a desbate și a aduce la valoare de lege punctele conferinței de împăcare și dispozițiunile regulamentare, ce s'au executat pe baza punctelor conferinței.

Pactul în sine a mulțamit pe toți și chiar ce hii tineri, cari la început nu voiau să scie de nici o împăcare sunt liniștiți și privesc cu încredere la desbaterea favorabilă a lucrurilor. Cât privește pe conlucătorii celor bătăni el primesce mereu adrese de aderință și felicitări din toate părțile țerei.

Contele Taaffe, care a inițiat acest act încă înainte cu 9 ani, pare de tot măgulit și într'o convorbire cu un corospondent al unui mare diariu engles s'a exprimat, că sperază, că lucrurile se vor aplană cu totul și că în parlamentul vienes nu se vor mai află partide în spirit național, ci se vor formă partide de principii politice.

Foile monarchiei noastre sunt tot mai mult ingrigite de dezvoltarea lucrurilor din peninsula balcanică. Dizele trecute a fost sosit în Belgradul Serbiei ministrul muntenegrin și primirea, ce i s'a făcut, a fost de tot imposantă. Representantul prin cipiului de muntenegru a adus dela domnitorul seu o scrisoare cătră micul rege serb și cătră regenți, carea în ton de tot măgulitoriu mulțamesce pentru că a conces la sute de mii de muntenegreni să și caute hrană în Serbia. Atât regele cât și bravii regenți, cari se interesează așa de mult pentru prosperarea patriei, pot contă la cel mai mare sprigin ce-l poate dá principele de muntenegru și cu bravul seu popor și astfel Serbia poate iniția o politică mai hotărâtă pentru ridicarea va-dei sale.

În onorea reprezentantului de muntenegru s'au dat prânduri splendide, la cari s'a accentuat mult importanța unei alianțe între aceste două state Folia oficiosă, după plecarea reprezentantului, care a stat mai multe dize și în continuu a avut convorbiri cu regenții și cu reprezentantul Rusiei, într'un articol fulminant salută cu însuflețire alianța serbo-muntenegrină.

Tot lucru, dize foile monarchiei noastre, apare ca o comedie pe o bină mică, noi însă se ne dăm seama și de astfelu de comedii, cari pot aduce mari desastre politice noastre, și trebuie să ne întrebăm, că ce va face reprezentantul austro-ungar în fața lucrurilor, ce s'au desfășurat. În tot cazul nu e bine să privim lucrurile prea superficial, ci din bună vreme să ne punem pe lucru.

Scrierea colonelului Stoffel a dat material de discutat întregii preșe europene. Comentăriile, ce se fac însă din partea preșii franceze și germane, căci pe aceste două state le privește mai de aproape trebuesc înregistrate.

Preșea franceză nu voescă nici decât ca Franca se apară, ca și cum ea ar voi să inițieze realizarea unei alianțe. Nu, Franca nu se poate înjosi până într'atâta față cu dușmannul ei de mörte, decât numai când Germania ar oferă provinciile luate și teritoriul până la Rin. Până atunci dorul de revanșă nu va apune în inimile francesilor.

„Național-Ztg.“ din Berlin nu poate cedă nimic din teritoriul ocupat, deore-ce Metz în mâinile germane nu e ați mai periculos decât cum ar fi Strassburgul pentru Germania sudică, când s'ar află în mâinile francesilor. Dacă francesilor le zace în adevăr la inimă o alianță pentru apărarea culturai occidentale n'au să reflecteze nici la Metz, nici la Strassburg, căci e indiferent, dacă se află în acelea orașe garnisone francesese ori germane.

Corospondențe particulare

ale „Telegrafului Român“

Din scaunul Cincului-mare, 20 Ianuarie, 1890.

Dle redactor! Rar ni se dá noue ocaziune să putem înregistră și lucruri imbucurătoare. Mai ales de un

timp încocă situațiunea a devenit tot mai critică pe toate terenurile și mai cu seamă se observă acasta pe terenul economic.

Poporul abia mai poate suportă grelele sarcini, ce i se încarcă pe umeri din toate părțile, ér în schimb nu i se crează nici un izvor de venit.

Starea acasta nu mai poate dură mult, căci dacă poporul nostru, situat de altfelu pe pământul cel mai fructifer din fundul regiu, se plânge în continuu, ce va fi de poporul, care e aședat pe alte locuri de mâna sorții, unde nici chiar pământul în anii cei buuni nu i produce atâtea, cât îi trebuie de hrană.

În special anul trecut a săpat brazde a funde la ruina noastră. Un an atât de sec și atât de săcăreț, nici nu am fost dedați a ne închipu.

Recolta grâului a fost slabă, așa de slabă, încât n'am putut scöte la îmblătit grăunțele din paie, căci grăunțele sunt mai mici decât chimul, încât nici petra de möră nu le poate măcină.

Mulți țărani, cari au fost mai cu stare au trebuit să cumpere astă tómnă grâu, pentru ca să potă sămănă, cei cari n'au avut pe ce cumpără au sămănat, ce a putut scöte din recolta anului trecut, cu vorba: „Ce va vrea Dđeu“.

Ne putem cugetă încă de pe acum deci, la ce recolta se pot asteptă acești țărani în anul viitoriu.

Cu economia de vite, căci acesta este izvorul de venit, cu care ne mai putem ușură de sarcini, încă merge de tot rău. Fên s'a făcut puțin, în tómnă vitele au fost de tot eftine, și omenii, ca să nu le vëndă mai pe nimica, le-au băgat în érnă.

Dar acum e pacostea și mai mare, fênul e förte scump, mai scump decât vitele și omenii s'au vădit siliiți a le împușină pe la téguri cu prețuri de com-pătimit.

Cei cari n'au voit ca să și le vëndă, mai ales caii, îi scot acum în gerul iernei pe afară și te döre la inimă, când veđi biete de vite cu oșele abia înșirate, umblând pe sub câte un rozor și depărtând zăpada cu piciorul, ca să găscă câte un colț de érbă.

Nu e deci nici o mirare, că vitele degenerază, și că ajung de nu le mai cumpără nimenea, nici măcar pentru prețul pelei.

O mică observare mi permit aici. Mulți economi de ai nostri țin biboli, așa că din câte o curte veđi eșind și până în 16 capete. Bibolii, ce-i drept, pe la noi forméză podóba curții, și ei nu sunt pretensivi în ale mâncării. Se mulțamesc cu paie, și-ți beau câte un creplu de apă, cu toate acestea întreb, n'ar fi mai bine, ca să se țină numai pentru sama casei și celelalte capete să le vëndă omenii primăvara, când se mai plătesc, ér banii să-i depună la o casă de păstrare, căci la urma urmelor cu mult mai mult venit au.

La necasurile și la nemulțămirea ce domnesce, se aiaugă încă alte noue.

Izvorul de venit din economia de vite va încetă cu totul din cauza comasării. Pe la noi în multe comune s'au făcut și în multe sunt pe cale a se face.

Drept vorbind, n'ar fi nici o lipsă intețitoare, ca statul să ne răpescă pe deoparte și acest izvor de câștig, ér pe de altă parte să ne încarce din nou cu sarcini, până-ce se execută comasarea, carea tot de pe spatele noastre trebuie plătită, ér comunele sunt înglodate în alte ditorii.

Nouă ne pare chiar, că în unele comune comasarea va fi aproape imposibilă, și dacă ea totuși se va aduce în îndeplinire, multă nedreptate se va face.

Să luăm spre exemplu numai comuna cea mai bine situată, Cincul mare. Ea are trei hotare mari, pământ roditoriu, în general vorbind, unul dintre hotare se întrebuințază pentru grâne, altul pentru cucuruța, ér unul rămâne ogor de pasc vitele pe el, 'l bătucesc și 'l gunoesc, încât pământul își recapătă o parte însemnată din materiile nutritive, ce le-a perdat în două recolte. Nu trebuie să uităm însă, că nu sunt lunci mari, sunt o mulțime de deluri, rozore, ridicături, gropi, guri de părae, cari nu se mai pot infundă și în treptă ori-câtă silință și ar dá omul, fin-l pământul de tot fraged pela noi.

Întreb, în cazul acesta nu se comit mari nedreptăți la comasare. Mulți omenii, cari până acum tot mai puteau agonisi ceva, vor fi siliiți să ia traista în băț și să plece, pribegind prin alte locuri; căci mulți au plecat de prin comune unde s'a facut comasarea și putem înregistră chiar un număr însemnat de români, cari pribegesc prin America, lucru încă nemai pomenit la noi.

Omenii simt din pățania altora miseria cei asteptă și de aceea ceră toate mijlocele spre a împedă comasarea, sau cel puțin a întârziá lucrul. Așa în comuna Cincul mare și în comunele de prin pregiur în sărbătorile Crăciunului s'au adunat vecinătățile și au hotărât ca dela matadorul carele a cerut comasarea, boltașul Iosif Hammer să numai cumpere nimenea nimic sub amendă până la 5 fl.; mulți cari au cerut o de prin comunele vecine au trebuit să părăsască comuna și să i-a lumea în cap, nefindule viața sigură.

Din cele mai de sus descrise se ilustrăză din destul situațiunea critică, în care ne aflăm pe tôte terenele și incheiu deocamdată șirele mele cu speranța, ca Ddeu să ne dea timpuri mai bune, căci de nu indelung nu o să mai putem duce. X.

Varietăți.

* (Invitare.) Prea onorații domni membrii ai comitetului central al reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului sunt poftiți pe Sâmbătă în 8 Februarie a. e. st. n. la 6 ore sêra la ședința ordinară în localul Asociațiunii transilvane. Secretariul reuniunii.

* (O declarațiune sinceră) Oficiosul „Nemzet”, face într'un articol și următoarele comentarii asupra proiectului pentru asilurile de copii: Acest proiect de lege favorisăză țerei interese mari naționale și în trei direcțiuni va dá råde îmbelșugate. Cel dintăiu interes mare național este interesul cultural al educațiunii poporale, aldoilea al populațiunii însa-și, al treilea e interesul național sau se dicem: interesul magiarisărei. Căci dacă e posibilă pe vre-un teren magiarisarea în pace și în linisce, atunci acesta e asilurile de copii, în care mlađifele mici ale naționalităților de diferite limbi și însușesc în joc limba statului și așa vin pe jumătate magiarisăși în scôla, carea apoi va duce în îndeplinire opera asimilărei naționale. Ce felii de rezultate strălucite se pot obține pe acest teren ne oferă esemplele eclatante ale reuniunilor culturale din țera de sus, a căror instituite cu limba de instrucțiune curiat magiară în comunele slovace au adus rezultate de necređut în magiarisarea generațiunii tinere.

* (Bal) Comitetul balului român din Viena, care se va arangia în 17. Februarie st. n., dorind a face cât de îndemână petrecerea onorațiilor ôșpeți din străinătate, cari vor binevoi să onoreze balul, a ales un comitet restrins, care va avé a se interesă anume de acésța primire. La cas de trebuință rugăm a se adresă cătră: Dr. Sterie N. Ciurcu, IX Pelicangasse, 10.

* (Petrecere). Sâmbătă în 27 Ianuarie se va arangia de mai mulți meseriași români în sala „Grandbierhalle” o petrecere cu joc. Inceputul la 8 ore sêra. Prețul de intrare pentru familie de 3 persone 50 cr.; pentru domni 30 cr.; pentru dame 20 cr.

* (Comitele Bánffy). Vestitul comite, bar. D. Bánffy, precum i se telegraféză din Budapesta fôiei „Ellenzék” și va dá cât mai curând demisiunea și din postul de comite al comitatului Bistrița-Năsăud. În locul seu va fi urmaș „o persoană fôrte vędută din fondul regiu care se bucură de simpatiile generale”.

* (Ajutorarea agricultorilor). Comitetul municipal al comit. Sibiu a hotărît ca să se impartă și pe anul acesta subvențiuni în suma totală de 400 fl. pentru procurarea de mașini pe sêma societăților sau reuniunilor comunale de agricultură. Cu preferință sunt societățile și reuniunile, cari s'au format în timpul mai nou pe teritoriul comitatului Sibiu. Cererile sunt a se înaintă până în 31 Maiu a. c. la comisiunea de agricultură a acestui comitat.

* (Direcțiune financiară în Bistrița.) Representanța comunității din Bistrița, precum se scrie dijarului „Sieb. D. Tgbltt” a hotărît să rôge din nou pe ministeriu pentru instituirea unei direcțiuni financiare în Bistrița, obligându-se orașul a plăti la an 1000 fl. pentru localitățile necesare.

* (Urșii în timp de érnă). Din mai multe părți se semnaléză, că urșii au éșit din bârlog și și caută hrană pe afară. Deunăđile a fost puscat un urs mare la Gusterița, un cioban încă a puscat un urs cu o puscă veche cu cremene.

* (Mișcarea populațiunii). În comuna noastră bisericăscă Arad, scrie „Biserica și Scôla” în decursul anului 1889 s'au cununat 50 de părechi, s'au botezat 275 prunci, și anume 130 parte bărbătescă și 145 parte femeéscă; au repausat 171 și anume: 101 parte bărbătescă și 70 parte femeéscă. Asemănând nrul celor nou născuți, rezultă, că populațiunea comunei noastre bisericăscă Arad a crescut în decursul anului 1889 cu 104 indiviđi.

* (Copii din diua de ađi). Din Alba-regală se raportéză următoarele: În diiele trecute orașul a fost surprins de o scire cu totul senzațională. Doi copii, unul de 14 și celalalt de 15 ani, s'au provocat la duel din cauza unei dame, în carea ambii se amorisaseră foc. Duelul a fost plănuțit cu pistolul și copii s'au și infățisat la locul numit cu pistolele încărcate numai să tragă foc. În momentul estrem au fost surprinși de unul dintre părinți și astfel s'a putut pune capăt duelului cu câteva bețe, ce le căpătară pe spate.

* (Esposiția de agricultură din Viena.) Ministrul ungar de agricultură cont. Szapáry a de-

pus în cameră un proiect, prin care cere ca suma de 20,000 fl. necesară pentru participarea Ungariei la esposiția universală de agricultură să se ridice la 35,000 fl.

* (Casina națională ungarăscă din Budapesta.) Precum arată raportul comisiunii de revisuire din anul trecut numai banii, cu cari s'au plătit cărțile, se urcă la considerăbila sumă de 11,427 fl. Frumos rezultat!

* (Nici eu nu știu). Regele Danemarcei, Frideric VI, făcea adese ori călătorii prin țera. La astfelii de ocasiuni cerceta și scôlele poporale, ca să se convingă despre starea lor. Odată întrebă pe un scolariu, ca să-i spună, care au fost regii cei mai renumiți ai Danemarcei. Copilul spuse mai mulți regi. Învțătoriu, apropiindu se de copil, îi șopti numele Frideric VI, pe care copilul îl pronunță îndată. Atunci întrebă regele: „Și ce a făcut Frideric VI, de îl știi de un bărbat atât de renumit?” Copilul nu știa, ce să respundă, încurcă vre-o câte-va vorbe și dișe cu lacrimile în ochi: „Nu știu”. Regele dișe atunci ridénd: „Măngăete dragul meu, că nici eu nu știu.”

* (Studentii în grevă.) Din Cracovia se anunță, că tulburările și nemulțămirile, ce domnesc între studentii, nici acum nu s'au potolit. O adunare de preste 1000 studentii s'a ținut în sala cea mare a universității și după desbateri furtunose a hotărît ca să asternă senatului un memorandum ca profesorul Corezyschi să repășască din senat și să depună rectoratul. Profesorii de medicină au esmis un apel cătră ascultătorii lor, în care îi invită cu vorbe frumoșe să ia parte la prelegeri.

* (Datoria publică a României). Cetim în „Curier. Finan.” din București: Bugetul datoriei publice pe esercițiul 1890—91 s'a imprimat și s'a distribuit deputăților.

Bugetul se ridică în total la suma de fr. 61.604.179. El presintă deci față cu bugetul esercițiului 1889/90 o economie de 1.176.307 franci.

Proiectul de buget, alcătuit în conformitate cu legile, cu contractele și cu tabelele de amortisment în vigoare, cuprinde următoarele decisiuni:

1. Anuitățile datoriei publice.
2. Cheltueli pentru remiterea în străinătate a anuităților datoriei publice.
3. Capitalul și procentele obligațiunilor depozitelor judecătorești de peste Milcov.
4. Subvențiuni și renta din fondul T. Godelle.
7. Subvențiuni și renta cassei St. Spiridon din Iași.
6. Diferite alte subvențiuni și rente.
7. Recompense naționale, pensuni, ajutóre și indemnități.

Tôte anuitățile datoriei publice se ridică pentru exercițiul 1890—91 la . . . fr. 57.171.323.86
Anuitățile votate pentru 1889 până 90 au fost în urmă de . . . fr. 57.797.631.06

De unde rezultă că pentru 1890—91 se cere credite în mai puțin cu . . . fr. 626.307.20

Deosebirea provine, că s'a suprimat pentru 1890—91 anuitatea împrumutului Oppenheim contractat în 1866, și stins în 1889, anuitate care respesintă în buget cifra de 3.047.760 franci.

La acésța cifră mai adăgându se fr. 2.756 c. 20 scădaminte provenite din diverse tabele de amortisment și din anuitatea împrumutului dela cassa de depuneri, ajungem la o economie totală de . . . fr. 3.050.510.20

În schimb însă s'a adăogat pentru 1890—91 anuitatea împrumutului 4 la sută de 50 milioane emis în 1889 și s'a sporit anuitatea rentei 4 la sută intern cu fr. 2.424.206 —

Diferența egală cu cifra indicată mai sus . . . fr. 626.307.20

Celalalte anuități ale datoriei publice prevăđute la Nr. 2, 3, 4, 5, 6 și 7 de mai sus au fost menținute în cifrele anului 1889, conform legilor și tablourilor respective.

Esposiție de vite arangiată de „Reuniunea română de agricultură” din comitatul Sibiului.

(Încehere.)

III.

Disposițiile de premiare.

A. În general.

1. Scopul esposiției este mai ales a urni și încuragiă adevărata propășire în economia vitelor. Drept aceea, în privire se va luă nu atât intenția vedită de a străluci cu vite de paradă, ci mai cu sêmă buna-chibsuire în alegerea vitelor de prăsilă, hârnicia și inteligența dovedită, în realizarea scopului urmărit.

2. Prin urmare, vitele altcum defectuoșe încât-va, se pot premia în rënd cu vitele ôre cum desevâșite. Intrevedind împrejurările de mai sus, chiar și întăietate se va dá vitelor de a două mână. Dar nici măcar în totală lipsă de alte mai bune, nu este ertat a premia vite hotărît rele sau având scăderi însemnate.

3. Astfelii, dacă cutare grupă nu ar cuprinde îndestule vite vrednice de premiat, premiile, ce ar prisosi se pot destina pentru o altă grupă. Premiile, care din una sau altă cauză nu s'ar fi împărțit să înapoéză Reuniunii.

4. Acei cari au prăsit înșiși vitele vor avé întăietate față de cari au espus vite prășite de altcineva.

Nimenea nu pôte fi premiat, care n'a ținut vita în grijă proprie ¼ ani cel puțin.

5. Același esponent nu pôte dobândi decât un singur premiu în aceeași gupă. Față de cel premiat în cutare grupă concurenții din altă grupă au întăietate, presupunénd că vitele lor sunt de o potrivă.

B. În special

I. Bovine (viței, vaci, tauri)

1. Ca vrednice de premiat se consideră mai ales bovinele, cari întrunesc în mare măsură însușirile vitelor mari, puternice, frumoșe la trup, blânde, lăptôse, bune de prăsilă, și de îngurășat.

Față de vitele corcite se va dá întăietate vitelor de rasă curată.

2. Între scăderile, cari nu îngădue premiarea, se numără:

Trup bolnăvicios, murdar, cu totul slăbit sau cu bóle înăscute, cum și scăderi, cari supără vederea (d. e. un corn rupt, un mers prost, rane urite etc.)

3. Ca semne de lapte mult se consideră: trup prelungit, piept larg și fôle șerpuit de vine gróșe, uger plin și mare, nu prea cărnos nici prea gras, înzestrat cu păr scurt și môle și având patru fițe moi, de o potrivă de mari; pele molică, păr subțirel și privire blândă.

4. Ca bune de îngurășat sunt a se consideră mai ales vitele trunchioșe cu capul mic, ôșe supțiri, piept larg, și cărnos, șolduri îndepărtate, coapsa lătărăță, piele miscăciôsă, păr môle.

5. Ca bune de muncă se consideră mai cu sêmă vitele osóșe cu picior cam lungi, piept larg și rotunđit, șolduri puternice, copite sănătoșe, mers vioiu și regulat.

II. Oi.

1. Întăietate se cuvine mai ales oilor mari, cărnóșe, lăptôșe și bogate în lână frumóșă și subțire, môle și lungă, de asemenea se cuvine întăietate oilor de soiuri vestit și înșoțite de miei cu blană alésă.

2. Rasa țigae și stogoșe se preferărasei bărsane (șurcane).
Din ședința comitetului central al reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului, ținută la Sibiu în 16 Ianuarie, 1890 st. n.

President:
Eugen Brote.

Secretariu:
Stefan Stroia.

Din public.

Observare.

În numărul 16 al „Tribunei” din anul 1890 s'au scris, că episcopul Aron din Blaș a zidit biserici în Bistra, Mânărade și Reșinariu. La acésța aserțiune în interesul adevărului am de a observă, că tôte tere bisericile, cari se află astăzi în Reșinariu sunt zidite de comuna Reșinariu. — Dacă este adevărat, că episcopul Aron a ridicat în Reșinariu o biserică, aceea a putut fi numai biserica cea mică de lemn, numită „biserica cea unită”, pe care comuna Reșinariu în anul 1838 o a dărîmat și a edificat în locul ei alta de zid cu speșele cassei alodiale.

Reșinariu, în 3 Februarie, 1890.

Petru Broté.

Loterie.

Mercuri 5 Februarie, 1890.

Brünn:	55	29	20	54	41
--------	----	----	----	----	----

Bursa de Viena și Pesta.

Din 3 Februarie 1889.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	103.75	103.75
Acțiuni de bancă de credit ung.	350.25	350.25
Galbin	5.57	5.54
Napoleon	9.37 1/2	9.35

Nr. 67.

[273] 2—3

Publicațiune.

Pre basa §-lui 124 din regulamentul pentru cause matrimoniale se publică, că Flórea Sicóe gr. or. din Roșia este despărțită de pribegitul ei bărbat Toma (Candin) Cristina gr. or. din Cărpiniș, prin sentința Ven. consistoriu archidieceșan din 28 Novembre 1889 Nr. 7870 B.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Abrudului.

Abrud, 10 Ianuarie, 1890.

Romul Furdui,
adm. protopr.

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Szamos-Ujvár — Transilvania

deschide abonament pe anul 1890

la

„Amicul Familiei.“ Ziaru beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 și a luni în numeri câte de 2—3 câte cu lustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poesii, povești, piese teatrale ș. a.; — mai departe tractează cestiuni literare și științifice cu reflecșiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a românilor de pretutindenă, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grigile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indiviților din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postali.

„Preotul Român.“ Ziaru bisericesc, scolastic și literariu — cu ilustrațiuni.; — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ câte; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor sciințelor teologice și între aceștiia mulțime de predice pre Dumineci, sărbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrali, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postali.

— Colectanții primesc gratis tot al patrulea esemplariu. —

— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere. —

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Merinde dela scôla, sau învățături pentru popor, culese din ziarul unui scolaru de Dr. Georgiu Popa. — Opul acesta, pentru povățuirile lui valorose, are să ocupe un loc de frunte în bibliotecile noastre populare. Dl autor a avut nimerita idee, de a publica prin opul de față un ziaru de scôla, ce și-l făcuse ca elev de anul I. al scôlei populare superioare din Câmpeni, va se dîcă, pe când era în al 4-lea an de scôla. În acest ziaru se cuprind diferite impresiuni din copilărie, atât din scôla cât și afară de scôla: o colecție bogată de diferite povățuiri primite dela învățătorul seu, pe cari autorul le-a prelucrat și desvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acest op, așa, că singur numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. e. capitulul despre fumat, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajuns pentru a merita să nu lipsescă din nici o bibliotecă poporală românească. Opul cuprinde 289 pag. 8°. — Prețul unui esempl. cu porto-francat e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariul. Novela originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.
Puterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.
Idealul perdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.
Opera unui om de bine. Novela originală. — Continuarea novelei: „Idealul perdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Misiunile sociale. Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.
Fântâna dorului. Novela poporală de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.
Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.
Ultimul sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.
Bunica și nepoțelul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu. Prețul 10 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însore. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Naratiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin Vincențiu Nicôra, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și violele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petrosă sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Sătenului Român. Cartea III. IV. cuprind materii foarte interesante și amusante. Prețul de ambele 50 cr.; — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amusante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scôlele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Spicire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borogovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru scôlele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu me uita. Colecțiune de versuri funebrali, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Catechese pentru pruncii scolaru din scôlele populare. După George Mey, preot în Schwörzkirch din diecesa de Rotenburg de Titu Budu, paroch gr. cat. în Sășagatag, protopopol distr. Mara, adm. Vicarial a Maramureșului etc. etc. Edițiunea I. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Russu. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Prin mörte la victoriă. Comediă într'un act. A. Cotzebuc localisată de Irina Sonea n. Bogdan. Prețul unui esemplariu 10 cr.

Influința mândriei. Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul unui esemplariu 30 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în scôla poporală pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cuvântări bisericesci la tôte sărbătorile de preste an de Ión Papiu. — Un volum de preste 24 câte 8° mare, papir fin. — Numele dlui I. Papiu este mult-mai binecunoscut clerului român, decât să fie de lipsă a mai racomanda acest nou product al d-sale. Clerul român a învățat a i apreți scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. Noul tom de predici întrece încă tôte volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa, — având o notiță istorică la fie-care sărbătoare, — care arăta timpul întocmirei, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sărbătoare. — Prețul unui esemplariu cu porto francat e 2 fl. v. a.

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ión Papiu. — Acest volum de preste 24 câte cuprinde: 8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de mörte, 4 pentru casuri ordinare de mörte întemplate în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare însă mai speciali de mörte, 4 la înmormântarea ómenilor bătrâni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de mörte speciali; — apoi pe mai bine de patru câte urmăză o mulțime de iertăciuni precedate de o întocmire generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciunile bărbatului dela muiere, 2 — a muierei dela bărbat, 3 — a părintelui dela fii, 4 — mamei dela fii 5 — a fiilor dela părinți, 6 — a fratelui sau surorii dela frați și surori, 7 — a nepoților dela moși, mōșe, buni, bune, străbuni, străbune, 8 — a nepoților dela unchi și mătușe, 9 — dela nēmuri și consăngeni mai depărtați, 10 — dela consoți de aceeași ocupațiune, 11 — dela binefăcători, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandăm clerului român acest bogat volum de cuvântări funebrali și iertăciuni lucrate amăsurat tuturor cerințelor preoțmei fungente la casuri funebrali. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 2 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci. Tom III, scrise de Ión Papiu. — Acest tom cuprinde predici pe Dumineci și se estinde pe 12 câte 8° mare. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolic sau concordanțele tradițiunei, în două limbi — română și latină tractază despre primatul bisericeii și se estinde pe 22 câte 8° mare. Scrisă de Ión Papiu. — Opul acesta a fost recesant favoritoriu și laudat și de foile străine. — Prețul unui esemplariu spedit franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei sau cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopul lui espuse în mod popular de profesorul Dr. Ioan Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorul) de Ión Papiu. — Acest op, care se estinde pe 11 câte 8° e foarte acomodat ca premiu pentru cei ce absolvă scôla poporală, se vinde cu prețul numai de 50 cr., esemplariul espedit franco.

Manual catehetic pentru primii ani scolastici, prelucrat după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fost profesor de s. scriptură, catehetică și metodică în seminariul arhiericesan din Blaș, actualminte vicariu arhiericesc în Făgăraș. — Acest op de mare însemnătate pentru literatura catehetică română este o prelucrare liberă, schimbând unele aplicări practice cu altele re-erute de relațiunile și lipsese băeților nostri, ér ceremoniele bisericesci, înlocuindu-le cu cele prescise și usitate în biserica noastră română. În note se arată și procederea, ce are să o observe catechetul față cu discipulii sei. Acăsta scriere are să fie un îndreptariu în mâna catecheților, învățătorilor și a părinților la instrucțiunea religiōsă-morală, ce au să o dea micilor băeți. — Prețul unui esemplariu din acest op, — care pörta clausula aprobărei, Prea ven. Ordinariat metropolitan din Blaș și care cuprinde 222 pag. 8°, având mai multe poesii în text, — esemplariul e 1 fl. v. a.

Omiile celui dintru sfinți părintelui nostru Ión Gură-de-aur la epistolele sfântului post. Paul cătră Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 60 cr.

Dumneșca Liturghie, a celui dintru sfinți părintelui nostru Ión Chrysostom, compusă din operele aceluia sânt părinte de Ión Boroș paroch gr. cat. și ases. consist. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai în 1 fl., legat în piele 1 fl. 30 cr., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul Mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolaru de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolaru de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoase. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea santei Vergure Maria a Născătoarei de D-deu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icône frumoase. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr. 50 esempl. 6 fl., 100 esempl. 10 fl. v. a. [8] 30—50

A se adresă la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — S.-Ujvár — Transilvania, unde se cumperă acții dela bance cu prețurile cele mai bune.